

Викладач Казанцев Ю.В

Сумський національний аграрний університет, Україна

Технології НЛП в навчанні студентів з різними керуючими каналами сприйняття інформації.

Нейролінгвістичне програмування лягло в основу нових методик у вивченні іноземної мови, головним принципом яких є повага до моделі світу конкретної людини. На основі техніки НЛП розвиваються такі методики вивчення іноземної мови, як багатосенсорне навчання В.П. Беянина, "Моделіно" Т.А. Байбукалова, "Модель особово-орієнтованого навчання" А. Плигина і И. Максименко, когнітивно-мотиваційний підхід Д.К. Рунова. Багато підходів НЛП до навчання можна успішно використати на початку навчання де дуже важливо закласти основу для успішного навчання.

В концепції є три частини:

- нейро-психофізіологічні аспекти володіння мовою
- лінгвістичне - власне лінгвістична сторона мовної діяльності
- програмування - спрямованість на дослідження дії на людей в процесі мовного спілкування і через спілкування на регуляцію поведінки.

У рамках нейрофізіологічних представлень передбачається, що у кожної людини є свій основний канал сприйняття і зберігання інформації, або так звана "система репрезентації". Саме через провідний канал поступає людині основний потік інформації. "Система репрезентації" ділиться на візуальну (зорову), аудіальну (слухову) і кінестетичну (моторне сприйняття). Відповідно, по домінуючому каналу сприйняття усіх людей можна розділити на аудіалів, візуалів і кінестетиків.

Люди, що сприймають інформацію через слуховий канал (аудіали), реагують на розмір, колір, яскравість, насиченість кольору, фактуру. Візуали краще

сприймають матеріал, коли він написаний на дошці, коли є наочність, схеми. Вони краще пишуть виклади, чим переказують текст усно, роблять менше помилок. Отже, в навчанні візуалів необхідно максимально використати наочність, а фільми, будь-які форми розмовної діяльності, доповіді і лекції, слухання п'єс виявляються особливо корисними в процесі навчання аудіалів. Кінестетики в придбанні нової інформації спираються на рух. Вони краще засвоюють матеріал, коли можуть використати його в ролевій грі. Завдання з картками, з м'ячем - оптимально саме для кінестетиків. Кінестетики можуть багаторазово писати одне і те ж слово, із задоволенням вийдуть до дошки для розігрування сценки.

Розуміння специфіки репрезентативних систем припускає певний підхід до відбору учбових текстів. Аудіали добре сприймають діалоги, кінестетики в тексті, в першу чергу, "відчують" рух сюжету, динаміку розвитку дії. Візуали звернуть увагу на описи, картини, "декорації". Тому описові тексти складні для кінестетиків і аудіалів, а тільки діалоги малоцікаві для візуалів і так далі

Цікаві завдання, в яких будуть задіяні усі канали. Чим більше каналів відкриті для сприйняття, тим ефективніше йде процес навчання. Залучаючи студентів до виконання вправ, що зачіпають різні канали, можна поступово розвинути і інші репрезентативні системи. При цьому треба пам'ятати, що максимальна ефективність пов'язана з провідним каналом.

Однією з базових технік НЛП є моделювання, або копіювання вербальної і невербальної поведінки об'єкту. Ця техніка активно використовується у вивченні іноземної мови, зокрема, Т. Байтукаловим. Він думає, що видко вивчити іноземну мову можна, точно копіюючи носія мови. У цьому процесі важливі наступні моменти: правильний вибір моделі, відсутність попутток, аналіз дії модельованого і дії того, що моделює; стан того, що моделює. Стан, в якому повинен знаходитися той що моделює, характеризується "незнанням" і "високою продуктивністю". У разі відмови від лінгвістичного аналізу і вдумливому моделюванні будь-яка дія, що вивчає, стає максимально

ефективною, оскільки робота стає багаторівневою - освоєння фонетики і інтонації, лексики, граматики, невербальної іншомовної поведінки відбувається одночасно.

Саме цей метод покладений в основу короткострокових курсів. І тут на перше місце виходить широке застосування мультимедійних засобів. Мультимедіа - це інтерактивні (діалогові) системи, що забезпечують одночасну роботу із звуком, анімованою комп'ютерною графікою, відеокадрами, статичними зображеннями і текстами. Таким чином, мультимедіа впливає на користувача по різних репрезентативних системах, при цьому навчаний активно бере участь в процесі. Саме мультимедійні засоби чинять найбільш сильну дію на учнів. Крім того, мультимедійні засоби відкривають великі можливості для самостійної роботи студентів.

Література:

1. Гриндер М. НЛП в педагогике: Исправление школьного конвейера. - М., 2001. - 38 с.
2. Ковалев С.В. Введение в НЛП: Учебное пособие. - М., 2004. - 90 с.
3. Шугалей Е.В. Перспективы применения методологии НЛП к моделированию процессов динамического обучения: Материалы конференции "Многомерный мир: НЛП методология и моделирование". - СПб, 2005. - С. 67-72.
4. Байтукалов Т.А. Быстрое изучение иностранного языка от английского до японского/Т.А. Байтукалов//М.:Рипол Классик, 2009. – 160 с.
5. Белянин В.П. Нейро-лингвистическое программирование и обучение иностранным языкам. // Международная конференция. Тайбэй, Тайвань. Обучение иностранным языкам в век глобализации. (Teaching Foreign Languages in the Age of Globalization. // International Conference. Taipei, Taiwan, R.O.C.), 2000. - С. 17-36.